

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Commvni,
Excommunicatione, Svspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

10 De solemnitate absolutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

Iudex intendat tantum confusē, & vage vnam ex his censuris tollere per suam absolutionem, & non determinate hanc, vel illam designet, seu intendat, nihil faciet, quia actiones debent esse de singularibus determinate; & quia non est maior ratio, cur in hoc casu tollatur vna censura, quam alia; causa autē indeterminata, quæ per se libera non est, nihil operatur, nisi concurrat aliqua alia ad determinationem adiuvans.

10
Absolutio
petita ad
determina-
tam censu-
ram & sim-
pliciter con-
cessa, illam
tantum tollit

At vero in secundo casu absolutio non est de omnibus censuris, quibus ligatus est petens; sed ab illa tantum, cuius causam ipse in petitione expressit, ut colligitur ex cap. Cum pro causa, & cap. Officij, de Sententia excommunicationis. Et ratio est supra tacta; quia concessio accommodatur petitioni: quia ergo petitio limitata est, licet absolutio videatur simpliciter concedi, ex petitione limitatur; & perinde se habet, ac si in ipsa exprimeretur causa censura, cuius absolutio conceditur. Nec satis erit, quod is, qui absolutionem petit, intendat absolutam liberationem; & absolutionem ab omnibus censuris consequi, etiam si vnam tantum causam censuræ in sua petitione exprimat: nam absolutio non respondet intentioni eius, sed verbis. Et præterea talis petitio in illo sensu subreptitia esset, & deceptionē involuens: & ideo prodesse non potest absolutio sic subrepta, ut dicitur in dict. c. Officij.

11.
Absolutio
simpliciter
petita, con-
cessa autē
pro deter-
minata cē-
sura, illam
tantum
auferit.

Demum in tertio casu manifestum est, absolutionem esse limitatam, & in eo maxime esse potest necessaria expressio causæ ipsius censura; quia licet petitio sit vniuersalis, non cogitur Iudex totum cōcedere, quod postulat: potest ergo pro libertate sua ab vna censura absolueri, & non ab alia; quod maxime facit, quando in ipsa absolutione declarat se absolueri à censura pro talia causa contracta: nam illa additio habet vim limitandi absolutionem ad illam solum censuram: vnde dubium non est, quin de facto tunc ab vna absoluat, & non ab aliis. An vero iuste, & licite sic absoluat, ex circumstantiis, & rationibus occurrentibus iudicandum est: id enim nō est intrinsece malum, neque aliquo iure simpliciter prohibitum: pendet ergo ex circumstantiis, & ex causis, quæ Iudicem mouent ad sic absolvendum. Regulariter enim loquendo, sic potest absolueri ab omnibus, & ex parte petentis non est impedimentum, non est absolutio ita limitanda: si vero ex parte petentis est impedimentum, & contumacia respectu vnius censura, seu causæ eius, non debet ab altera absolui, donec in regre satisfaciatur, nisi fortassis aliqua rationabilis causa urgeat. Quod colligitur ex dicto cap. Officij. Et hæc doctrina tota communis est, ut colligitur ex Panormitano, & aliis dictis cap. Cum pro causa, & Officij, & ex Nauarro in cap. Ita quorundam, de iudicis, in Glossa vlt. notab. 11. nu. 12. & Coarruuias in c. Alma mater, parte 1. §. 11. numero 12. & 13.

Panorm.
Nauarr.
Coarr.

Sine de substantia absolutionis, ut per verbum, vel per scripturam proferatur.

12 Vltimo inquiri potest circa hanc partem, an sit de substantia absolutionis à censura, ut per verba proferatur, sub verbis autem scripturas comprehendimus: nam quoad hoc sunt eiusdem rationis, & sensibilem habent significationem ad placitum æque expressam. Vnde certum est etiam per verba scripta posse hanc absolutionem dari: quod maxime obseruatur circa absentes, ut supra ostendimus. Difficultas ergo solum est de aliis signis, vel nutibus vel actionibus: & videtur quidem nunquam hoc sufficere: quia nunquam satis expresse declarant effectum absolutionis, & intentionem absoluentis. Et confirmatur quia, alias Episcopus communicando cum excommunicato, illum censetur ab excom-

Ratio du-
bitandi.

municatione absolueri: quia, exceptis verbis, nullum maius signum absolutionis potest erga illum exhibere: consequens autem est falsum, ut constat ex Clementina vlti. de sententia excommunicat. vbi etiam de summo Pontifice dicitur, quod licet scienter participet excommunicato, per hoc ipsum absolueri non censetur, nisi aliter exprimat se velle id facere: ergo multo minus id dici poterit de inferioribus Episcopis. Quod etiam colligitur ex cap. Cum desideret, de Sententia excomm.

Respondetur breuiter, aliud esse loqui de ordinario iure, aut de Ecclesiæ statuto, aliud de necessitate simpliciter, seu de absoluta potentia summi Pontificis. Priori modo dicendum est, hanc absolutionem non sufficienter concedi per actiones aliquas ab eo factas, qui alias potest absolueri, etiam si alioqui tales actiones videantur repugnantes cum censura. Hoc plane conuincunt decreta adducta, & cap. Si aliquando, de Sententia excommunicat. Et ratio est, quia illud signum est valde incertum, imo per se non est signum, sed aliud factum, vel opus: & ideo merito iure positio declaratum est, ut ad absolvendum à censura non sufficiat. Quod adeo verum est in inferioribus Episcopis, vel Prælati, ut quamvis declarent se velle tali facto, vel communicatione absolueri, nihil efficiunt, ut notauit Glossa in dicta Clementina vlti. verbo Velle, & in dicto c. Glossa. Cum desideret, quia tenentur Episcopi, & omnes inferiores Prælati formam communis iuris seruare, nec potestatem habent immutandi illam.

Quod secus est in Romano Pontifice, & ideo de illo specialiter dicitur in dicta Clementina vltima, quod si declaret se velle suo facto, aut communicatione absolueri, factum tenet: habet enim supremam potestatem ad tollendam censuram independentem à iure positivo, & ideo si absolute velit ea potestate uti, non seruata forma iuris, effectum intentum operatur. Ex quo etiam fit, ut si solis nutibus, vel vnicuique verbo Pontifex satis declaret se velle absolueri, factum tenet. ut v.g. si interrogatus, an velit se esse absolutum à censura, solo motu capitis annuat, pro absolutione valebit. Idemque est, si post oblatam petitionem absolutionis vno verbo respondeat, Fiat, vel, Contentus sum; dummodo petitio ex modo, quo proponitur, non respiciat futurum, sed contineat petitionem absolutionis statim obtinendam: ita ut ex antecedentibus & consequentibus satis constet, illo nutu, aut verbo significari voluntatem Pontificis esse absolvendi ex tunc. Quod colligitur ex his quæ tradit Rebuffus in Praxi beneficiarum, verbo Datum, num. 26. Quæ tamen signa in inferioribus Prælati vel sufficientia non sunt, vel certe valde dubia, & ideo illis vtendū non est; sed per expressa, ac formalia verba absolutionis tribuenda. Et hæc tenet de substantia huius formæ.

SECTIO X.

Quæ solemnitas seruanda sit in absolutione à censura.

Ria in hac forma absolvendi possumus distinguere, quæ superius in forma ferendi excommunicationem distinximus, scilicet ea, quæ antecedunt absolutionem, & quæ continentur, & quæ subsequuntur: de quibus hic pauca dicemus, tum quia de hac re pauca sunt in iure instituta, tum etiam quia ea, quæ instituta sunt, magis pertinent ad singulas censuras in particulari, & id eo ibi latius ea exponemus.

Absolutionem ergo antecedere in primis debet petitio absolutionis, non quia hoc sit de substantia, ut supra ostensum est; sed quia ad convenientem solutionem debitum a necessitate.

Sec. X. Num certam formam sibi vendicet.

157

debitumque modum absoluendi ita expedit. Sumiturque ex cap. *Per suas*, de Sententia excommuni- in illis verbis: *Nisi gratiam absolutionis impleret, non debet audiri; ne sententiam Ecclesiasticam contemnere videatur*. Et in ca. *Significasti*, de eo, qui duxit in matrimonium, quam polluit per adulterium, ibi: *Si petierit, & similia verba sunt frequentia in iure*. Ratio vero est, quia dum quis non petit absolutionem, non exhibet sufficiens signum obediendi, & recedendi à sua contumacia: quod tamen, per se loquendo, necessarium est, cum sit finis censuræ. Dico autem, per se loquendo, quia ubi propter moram timetur aliquod periculum, vel alia ratio vrgens occurrit, potest aliquando hæc absolutio dari, licet non præcesserit petitio, vt supra declaratum est. Item quando absolutio non datur simpliciter, sed tantum ad aliquem actum, vt ad collationem beneficii, vel ad testimonium ferendum, vel ad aliud simile, tunc facilius solet absolutio hæc dari sine petitione præuia: quia cum censura simpliciter non tollatur, sed statim redeat, cessat ratio adducta.

Quid autem seruandum sit in huiusmodi petitione in ordine ad forum externum, quando in illo fit, ad nos non pertinet; sed videri potest Vgolinus tab. 1. cap. 19. §. 3. ubi quæstiones alias de hac re ad illud forum pertinentes tractat: & Couarruias in ca. *Alma*, 1. par. §. 12. In foro autem interiori, seu poenitentia nulla specialis circumstantia requiritur, sed solum vt petens exhibeat sufficiens signa obedientia ad Ecclesiam. An vero necesse sit, vt petat in confessione, vel in ordine ad illam, iam supra tactum est: nam per se loquendo, & ex vi censuræ id necessarium non est, quia potest censura tolli, etiamsi non auferatur culpa. Ex parte vero absoluentis, si potestas sit ei cum ea limitatione concessa, poterit esse necessarium: sufficit tamen, vt implicite petatur, postulando absolutionem à peccatis. Denique sepe etiam necesse est, vt antecedit satisfactio partis læsæ, si heri possit, vel cautio sufficiens, si non possit: hoc enim pertinet ad iustitiam absolutionis, non vero ad substantiam eius, per se loquendo, id est, nisi potestas absolutionis sit cum ea limitatione data, vt superius late declaratum est.

De solemnitate, quæ comitatur, seu proxime ante absolutionem fit, nihil potest in commune dici, quia nullæ ceremoniæ circa hoc præceptæ sunt in iure, quæ communes sint omnibus censuris; que vero ad singulas pertineant, suis locis dicemus. Hic solum adnotare possumus, in huiusmodi absolutionis modo maxime seruandam esse consuetudinem receptam, & probatam: nam multæ ex antiquis ceremoniis in diuersa consuetudinem abierunt. Item etiam quando commode seruari non potest aliqua ceremonia sine peccato prætermittitur, vt notauit Nauarrus in Summ. cap. 26. num. 9. agens de ceremoniis seruandis in absoluendo ab excommunicatione, iuxta cap. *A nobis*, 2. de Sententia excommunic. de quibus infra suo loco. Denique vt ibidem Nauarrus aduertit, quando hæc absolutio conceditur in foro poenitentia per privilegia Mendicantibus concessa, & alia similia, tunc non oportet seruare alias ceremonias præter eas, quæ ad Sacramentum poenitentia sufficiunt. Et ita habet vltus.

Denique post absolutionem solum potest esse necessaria illius denunciatio, seu publicatio proportionata censuræ, quæ non poterit absolutio respectu aliorum. Effectum intentum, nisi æque de illa constet, & censura prius constitit: si ergo censura fuit publica, absolutio etiam esse debet publica; si vero fuit occulta, satis erit occulta absolutio. De qua re nihil addendum occurrit in ordine ad forum conscientia, præter ea, quæ in superioribus tacta sunt. Quædam vero, quæ ad forum externum pertinent, videri possunt in Vgolino tab. 1. cap. 24. ubi specialiter tractat, quando hæc absolutio.

Fr. Suarez tom. 5.

Adio datur in foro confessionis, quanta fides adhibenda sit Confessario affirmanti talem personam absoluisse. De qua re iam diximus in sectione secunda; & ideo de censura in genere hæc sufficiunt: ad species singulas descendamus.

DISPUTATIO VIII.

Quæ est prima de Excommunicatione.

De Excommunicatione secundum se.

Postquam dictum est de censuris in genere, descendendum est ad singulas species censurarum, inter quas præcipua est excommunicatio, & vsu frequentior, & in materia copiosior, ac difficilior: & ideo de illa primo loco dicendum est, seruando eundem ordinem, quem in superiori tractatu de censuris in communi tenuimus, quauis multa capita, seu principia, quæ aut nihil speciale in excommunicatione habent, aut si quid habent, facile ex rationibus communibus intelligitur, aut omitti poterunt, aut facilius expediti. Et ob hanc causam nihil hic dicemus de potestate excommunicandi, nec de quæstione, an sit excommunicatio, vel quo iure introducta sit, diuino vel humano: nam eadem proportionem, qua de censura in communi definiendæ sunt. Potestas enim, quam ostendimus esse in Ecclesia ad ferendas censuras, eadem est potestas excommunicandi; imo in hoc actu præcipue exercetur, vt ex Matth. 18. & 1. ad Corinth. 5. & traditione Ecclesiæ colligitur. Vnde etiam satis constat excommunicationem esse, ita tamen, vt licet potestas ad illam ferendam ex iure diuino sit, illius vero institutio iure Ecclesiastico sit introducta. Solū ergo in præsentī disputatione est breuiter explicandum, quid, & quotuplex sit excommunicatio, vt postea in effectibus eius declarandis (quod in hac materia præcipuum est) diutius immoremur. Tractant autem de hac materia Theologi in 4. dist. 18. & aliqui in 2. 2. Alensis 4. part. quæst. 81. alias. 22. Antonius 3. part. tit. 24. & 26. Summistæ præsertim Caietanus, verbo *Excommunicatio*, & Nauarrus cap. 27. & Adrianus in 4. in materia de clauib. Caietanus etiam tom. 1. Opuscul. tract. 19. Et iuris Pontificij Doctores in titulis de Sent. excomm. & in decretis 17. q. 3. & tota causa 24. & præsertim Couarruias in ca. *Alma mater*. Multi etiam recentiores varios tractatus de his censuris scripserunt: præsertim Vgolin. iusto, & erudito volumine.

(.)

O

SE.